

Litterointi: Kaupunginjohtajan info 22.6.2022

Äänitteen kesto: 43 min

Litterointimerkinnät

Puhuja: Ritva Viljanen

Sa- Sana jää kesken
(sana) Epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-) Sana, josta ei ole saatu selvää
(--) Useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? : Kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

[tauko 00:00 - 06:57]

Ritva Viljanen:

Tervetuloa Vantaan kaupungin mediainfoon. Aiheena tällä kertaa on yhteenveto kahdesta koronavuodesta sekä muutama sana Vantaan kesästä. Eli tervetuloa mukaan.

Yli kaksi vuotta koronaa. On tärkeätä, että vedetään korona yhteen ja prosessit loppuun. Tämä lähetys samalla päättää myöskin erilliset koronamediainfot. Meillä myöskin kaupungissa koronaseuranta harvenee. Toivotaan, että eiköhän tämä nyt olisi tässä ja seurataan koronaa kuten muitakin virustauteja kaupungissamme tästä eteenpäin.

Kyllähän tää oli tietenkin ennenkokematon kriisi. Koronapandemian rajuus ja laajuus yllättivät ja yhteiskunta todella sulkeutui nopeasti. Kun suomalaiselle sanoo, että eristäydy, kun meillä se on tavallaan jo henkisessä pohjavireessä, niin kyllä Suomi todella niin teki. Ihmisiä ei näkynyt keväällä 20 juurikaan missään. Henkilöstö komennettiin etätöihin. Aluksi kaikki tapaamiset peruuntuivat, kunnes sitten uusi työtapa ja työskentelytapa Teamsien, videoyhteyksien kautta opittiin ja alkoi tipahdella Teams-kutsuja jokaiselle.

Tilanteen järjestelmällinen seuranta ja johto alkoi Vantaalla välittömästi pandemian alettua. Joulukuussa 2019 levisi uutinen, ei kovin iso vielä siihen aikaan, tieto erikoisesta kiinalaisesta viruksesta. Ensimmäinen tapaus Suomessa löydettiin 29.1.2020, kun kiinalainen turisti, joka oli Lapissa lomalla, todettiin, että hänellä on korona. Tuolloin Euroopassa oli kahdeksan tapaus.

Mutta sen jälkeen asiat alkoivat vyöryä oikein todella vauhdilla. Valmiuslaki tuli voimaan ensi kertaa toisen maailmansodan jälkeen 16.3.2020. 26.3. toteutettiin Uudenmaan sulkua, Vantaalla oli tuolloin 72 tapaus. Armeija, poliisi valvoivat, että vantaalaiset eivätkä ketkään muutkaan uusmaalaiset lähde täältä Uudenmaan alueelta pois eikä tänne saanut tulla.

Vantaalla me totesimme, et nyt tarvitaan koronaan selkeä hallinnan prosessi. Perustimme häiriötilannejohtoryhmän. Joka päivä aloitettiin häiriötilannejohtoryhmällä, tilannekatsauksella, tarpeellisilla toimenpiteillä. Joka viikko tapasimme kaupungin henkilöstön luottamushenkilöt ja joka viikko pidettiin mediainfo. Ja joka kokouksen jälkeen häiriötilannejohtoryhmän linjausluettelo lähetettiin kaikille meidän kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille. Jokaisessa kaupunginvaltuustossa ja kaupunginhallituksen kokouksessa kaupunginjohtaja piti koronainfon. Minullahan oli myöskin kriisitilanteen päätösvalta, eli saatoin tehdä lautakuntien ja kaupunginhallituksen päätösvaltaa käyttäen päätöksiä. Valvonta tapahtui sitten sillä, että kaupunginhallituksella oli näihin päätöksiin otto-oikeus kokouksissaan, mutta tätä otto-oikeutta ei kuitenkaan kertaakaan ole käytetty.

Eli kaupungin johtoryhmässä käsiteltiin koronaa ensimmäisen kerran 2.3. ja ensimmäinen häiriötilannejohtoryhmän kokous pidettiin 18.3.2020. Ja onhan näitä nyt pidetty, kaiken kaikkiaan 170 kokousta nyt tämän vuoden toukokuun loppuun mennessä. Linjausluettelo oli pisimmillään 31 sivua täynnä täyttä asiaa niistä rajoituksista ja toimenpiteistä, mitä me teimme.

Vantaa perusti myöskin johtokeskuksen 16.3.2020. Se on nyt toiminut tähän mennessä 116 viikkoa ja toiminta jatkuu. Johtokeskus on laatinut 300 tilanneraporttia. Ja oli erinomainen asia, että saimme ensimmäisten kaupunkien joukossa myöskin valtioneuvoston tilanneraportit käyttöömmee. Eli me vaihdettiin, valtioneuvosto sai Vantaan raportit ja sieltä tuli valtioneuvoston raportit. Eli meillä toteutui varsin hyvin tietopohjainen johtaminen ja toiminta oli aika jämäkästi organisoitu heti ensimmäisillä viikoilla.

No mikä on nyt tilanne? Vantaalla on tähän mennessä todettu hieman yli 73 000 tartuntaa ja Suomessa vähän yli miljoona. Todelliset luvut ovat tietenkin paljon suurempia, koska tässä ovat vain testatut, todennetut luvut. Viimeisen kahden viikon aikana meillä on todettu noin 500 tapausta, 525 tapausta ja tähän mennessä menehtyneitä Vantaalla on 178. Koko Suomessa menehtyneitä on 4 700 tähän mennessä. Eli noin kaksinkertainen määrä tavalliseen influenssaan verrattuna vastaavassa ajassa.

Korona oli ilman muuta vaarallisiin keväällä 2020. Yli 60 % meillä vieläkin tähän mennessä kuolleista kuoli silloin ensimmäisten kuukausien aikana. Silloin ei ollut rokotteita eikä juuri suojarusteitakaan ja taudista tiedettiin varsin vähän. Koronasta infottiin. Tieto tällaisessa tilanteessa on hirveen tärkeä ja sitä pitää antaa paljon, kertoa se oikea ajankohtainen tieto. Koronainfoja on tähän mennessä pidetty 150 kappaletta. Lisäksi pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä on pitänyt 14 koronainfoa. Tällä oli varmaan myöskin iso merkitys. Sen lisäksi me viestimme somen kautta, eri somekanavien. Ja taitaa olla niin, että mun kaikkein katsotuin viestini, tviittini, oli se, että valtio ei lupaakaan täysimääräisiä koronakorvauksia, vaikka niin lähtökohtaisesti luvattiin. Siinä oli 150 000 katselukertaa.

Korona vaikutti eniten yhteiskunnan heikompiosaisiin. Koronahan vaikutti meidän kaikkien elämään. Tutuiksi ovat tulleet etätyöt, maskit ja huurustuvat silmälasit. Ainainen käsienspesu, ruokakassitilaukset, kotona pyörivät päiväkotilaiset ja koulujen koronapassi. Peruuntuvat tapaamiset ja juhlat. Ikkunoiden takaa

tervehdityt isovanhemmat. Mutta eniten kuitenkin korona on vaikuttanut yhteiskunnan heikoimpiin. Se vahvasti segregatiota. Vaikutuksia tuli ennen kaikkea vanhuksille, sairaille, nuorille ja lapsille. Monille, joilla oli jo ongelmia. Korona pahensi haasteellisten perheiden ja vähävaraisten perheiden ongelmia. Pienituloisten työttömyys lisääntyi samaan aikaan voimakkaasti. Uusien vantaalaisten kotoutuminen kärsi ja ikäihmiset joutuivat olemaan pitkään eristyksessä, ennen heidän rokotusten tuloa. Myöskin ei siellä kotona ihan helppo ollut olla, että kyllä kotiväkivalta myöskin lisääntyi.

Koronapandemia on lisännyt erityisesti nuorten naisten uupumusta. Tää on ollut erikoinen ilmiö. Kysyin sitä eilen HUSin ylilääkäriltä, että koska nuorten naisten uupumus ja masentuneisuus on kahden viime vuoden aikana lisääntynyt 25, jopa 30 % tietyis tilanteissa. Hänen vastauksensa on, että pojat kyllä on syrjäytyneet yhtä lailla, mutta he syrjäytyvät toisenlaisella mielenlaadulla, hiljaisesti. Koulu-uupumus on lisääntynyt ja nuorten kokemaa ahdistuneisuutta on yleistynyt. Päivittäinen liikunta on vähentynyt erityisesti alle 40-vuotiailla työikäisillä. Työikäisten alkoholinkäyttö on valitettavasti myöskin lisääntynyt.

Ja kyllä siinä kun istuu tietokoneen ääressä on aika helmi napostella ruokaa. Erityisesti naisten ja nuorten epäterveellinen napostelu on lisääntynyt. Eli koronakilot eivät ole pelkästään kaupunkilegenda. Joka kolmannella pandemia on lisännyt yksinäisyyden kokemusta. Synnytysten määrä on ennätystasolla. Meillähän meinas loppua vuonna 2021 syksyllä jo melkein kaikki kättilöt, kun nuoret naiset synnyttivät niin paljon.

Vastaanottomäärät terveyskeskuksissa laskivat. Sähköisen asioinnin määrä on lähes kaksinkertaistunut. Ja tietenkin syntyy paljon palveluvelkaa. Esimerkiksi ensimmäisenä koronavuonna vuonna 20 suun terveydenhuollossa jäi 60 000 käyntiä normaalia vähemmän. Vielä viime vuonnakin se näkyi, että käyntimäärä oli 15 000 alemmalla tasolla kuin normaalisti. Kuntoutuspalvelujen käynnit ovat laskeneet neljänneksellä.

Sosiaali- ja terveydenhuolto kuormittui hyvin paljon. Tosiaan palveluvelkaa muodostui sen keskeisissä sosiaali- ja terveyspalveluissa, esimerkiksi lastensuojelussa ja pitkäaikaissairauksissa. Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärät kasvoivat peräti 38 %, eli lähes 40 %, joka kertoo myöskin perheiden haasteista. Myös Nuortenkeskus Nupissa jonot kasvoivat. Myös henkilöstölle tämä ei ollut helppo, eli kyllä henkilöstölle tuli työhyvinvointivelkaa ja kuormitusta lisää.

Mutta vaikka henkilöstö oli kovilla, niin silti sairastavuus Vantaallakin laski, myös sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tää kertoo siitä vahvasta sitoutuneisuudesta ja miten tätä tautia hoidettiin ja tilannetta hallittiin. Eli sairauspoissaolot meillä vähenivät.

Koronapandemia iski Vantaan työllisyyteen todella kovasti ja ehkä lentokentän, koska se oli käytännössä täydellisesti melkein suljettu, niin meillä se vaikutus oli rajumpi kuin monessa muussa kaupungissa. Vuonna 20 työttömiä työnhakijoita meillä oli noin 23 000 henkeä ja työttömyysprosentti nousi lähes 20 %:iin. Onneksi nyt se on laskenut toukokuussa 10,5 %:iin. Erityisenä haasteena meillä oli nuorisotyöttömyyden raju nousu, ikääntyneiden ihmisten työttömyyden raju nousu

ja pitkäaikaistyöttömyyden kolminkertaistuminen. Toimeentulotukea sai viime vuonna 18 000 vantaalaista kotitaloutta. Ennen koronaa se oli 16 000.

Eryteisesti Vantaalle tärkeisiin palvelualoihin koronalla oli vaikutuksia. Ravintola- ja tapahtuma-ala ovat kärsineet rajoituksista, samoin matkailuala, johon kytkeytyy erityisesti Vantaalla suuri määrä työpaikkoja. Mutta meillä on toinenkin erikoinen tilanne. Meillä ei ole koskaan ollut samaan aikaan näin paljon avoimia työpaikkoja ja samaan aikaan korkea työttömyys. Rakennetyöttömyyden kärjistyminen on ehkä myöskin yksi koronan seuraus.

Yritysten liikevaihto ei ole vielä palannut täysin normaaliin. Se lähti kuitenkin piristymään nopeammin kuin etukäteen ajateltiin. Vantaalaisyritysten liikevaihto on edelleen arviolta alle kahdeksan prosenttia 2019 huippulukemista. Mut suunta siis on kuitenkin nyt nouseva. Toimialoista erityisesti teollisuus-, rakentaminen ja kauppa ovat palautuneet. Kauppa jopa on pärjännytkin aika hyvin koko ajan tässä ja verkkokauppahan yleistyi aivan erityisellä tavalla. Mutta erityisiä vaikutuksia on ollut liikenteeseen, matkailu- ja ravintolatoimintaan ja tapahtumatoimintaan. Elikä aloille, joissa rajoitukset ovat erityisesti leikanneet kysyntää.

Lentoasema ja maahantulo on ollut tämän kriisin valtakunnallisen huomion kohteena aivan erityisellä tavalla. Lentoasemalla toiminta alkoi parantua, kun Vantaan kaupunki otti sen haltuunsa elokuussa 2020. Sitä ennen tilanne oli jossain määrin sekava ja sitä myöskin hoidettiin keskushallinnon ministeriöitten puolesta. Lentoasemalla on tähän mennessä tehty 158 834 näytettä, eli noin 160 000 näytettä ja on löydetty 4 000 koronapositiivista henkilöä. Eli tuskin mitään. Me oltais varmaan löydetty, jos me oltais tossa Tikkurilan torilla seistä kaksi päivää, niin kolminkertainen määrä tähän verrattuna tiettyinä koronan kuukausina.

Terveysturvallisuustoiminnan kulut oli kuitenkin mittavat, 100 miljoonaa. Ehkä se keskeinen johtopäätös tästä kuitenkin on se, että demokraattinen yhteiskunta ei voi sulkeutua sillä tavalla, että virus ei siitä pääsisi rajoista lävitse. Eli jostain se virus kuitenkin aina puikahti ja sitten tauti alkoi levitä kotoperäisesti. Suomessa kuitenkin tuonti ja vienti toimi koko ajan. Me syödään edelleenkin täällä ulkomailta tuotuja tuotteita. Ja tietenkin jokaisella suomalaisella on aina oikeus tulla Suomeen. Ja tätä kautta jostaki myöskin viruskin aina tänne tuli. Eli tämä on varmaan kohta, jota on syytä arvioida myöhemmin tarkasti.

Lentoaseman ”ryhmä hau” oli supersuosittu. Ehkä jossakin aikana oli koronakoirat tunnetuimpia suomalaisia, mitä saattoi olla. Vantaan kaupunki alkoi syyskuussa 20 testata koronakoiria Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Tulokset olivat erittäin hyviä ja palaute oli äärimmäisen hyvä matkustajilta. Helppoa, toimivaa ja kansainvälinen mielenkiinto koronakoiria kohtaan oli todella suuri. Esimerkiksi kansainvälinen uutistoimisto AP jakoi Vantaa-kanavan videot koronakoirista ympäri maailman ja mediahittejä me saimme miljoonittain. Mediapyyntöjen lisäksi videoita lentoaseman koronakoirista toimitettiin meiltä jopa brittikoululaisten uutisopetusmateriaaleiksi.

Koirien tekemä koronatesti oli nopea ja kivuton. Testeissä hajukoirat tunnistivat 92 % näytteistä oikein, eli tarkkuustaso oli teknisiä testausta parempi. Kun koirat pääsivät tositoimiin lentoasemalla, ne tunnistivat oikein 98,7 % negatiivisista näytteistä. Ne oppivat hyvin nopeasti tunnistamaan jopa alkuun hämmentäneet variantit ja palkka oli halpa, kuivatut raakaruokapalat.

Lapset ja nuoret ovat olleet rajoitusten kohteena aivan erityisesti tämän kuluneen kahden vuoden aikana. Ja se toki näkyy. Pisimpään korona-aikana etäopetuksessa ovat olleet toisen asteen opiskelijat ja yläkoulujen oppilaat. Keväällä 20 kahdessa päivässä Vantaan kaupunki siirsi 32 000 lasta etäopetukseen. Perusopetuksessa on ollut karanteenissa noin 12 000 lasta kevään 20 ja maaliskuun 22 välisenä aikana. Varhaiskasvatuksen lakisääteiset palvelut on pystytty järjestämään kuitenkin erittäin hyvin. Vantaahan oli ensimmäinen suurista kaupungeista, joka antoi tabletit tai tietokoneet kaikille oppilailleen koko niin peruskoulussa ja toisessa asteessa. Nyt tästä oli meille aivan erityinen hyöty. Sitä osattiin käyttää ja meillä oli paljon digipohjaista opetusmateriaalia jo olemassa.

Yo-kokeiden koepäiviä lisättiin valtakunnallisesti keväällä 20, syksyllä 20 ja keväällä 21, jotta kokeissa etäisyydet pystyttiin varmistamaan. Vantaa järjesti kokeita myöskin karanteenissa oleville. Mutta kyllä se näkyy, että me rikoiimme nuorten säännöllisen arjen. Oli aika kova toimenpide estää lapsia pääsemästä kouluun. Aikuistumisen riitit jäivät toteutumatta ja tuki kotona saattoi olla heikko, jopa opiskeluun keskittyminen vaikeaa.

Kulttuuriala on toinen, joka on kärsinyt tästä koronasta hyvinkin paljon. Yleisötilaisuuksien kävijämääriä on rajoitettu koko kahden vuoden ajan ja osan aikaa edellytettiin, et ne ovat täysin kiinni. Sijalle sen sijaan tuli virtuaalisia esityksiä. Museoissa on järjestetty muun muassa virtuaaliopastuksia. Harrastetoiminnasta oli katoa, ei niinkään tavoitteellisessa toiminnassa. Ja taiteen perusopetuksessa erityisesti perheryhmissä oppilasmäärät putosivat. Mutta onneksi nyt ovat alkaneet palautua takaisin ennalleen.

Mutta etätapahtumia oli paljon. Kaupungin tiloja on käytetty todella paljon erilaisten striimausten ja tapahtumatalenteiden tekemiseen. Koko korona-aikana toteutettiin 2 200 etä- ja hybridikurssia esimerkiksi, joille osallistuja lähes 32 000 opiskelijaa. Aikuisten perusopetus on jatkanut toimintaansa keskeytyksettä, pääosin etäopetuksessa. Kun meillä seniorijumpissa on normaalisti noin 20 henkeä, niin nyt jumppia seurasi noin 2 000 ihmistä joka jumppakerta.

Vantaan virtuaalitapahtumissa kävijämäärä vuonna 20 oli noin 100 000, eli nämä olivat tosi suosittuja. Ehkä vuonna 21 sitten näihin erilaisiin striimitallenteisiin vähän jo alettiin kyllästyäänki, koska niitä tuli niin paljon. Me järjestimme ensimmäisenä koronakeväänä vappukonsertin koko henkilöstölle kiitokseksi siitä työstä ja kokemuksesta, mikä meillä keväänä oli ollut. Koronamääräthän alkoivat siinä sitten rajusti myöskin laskea. Tää oli kauheen kiva tilaisuus. Ihmiset saattoivat eri ryhmät, tiimit, lähettää tsemppiviestejä toisilleen sekä samalla toivoa sitten musiikkia, jonka Vantaan Viihdeorkesterien Ensemble tuossa tilaisuudessa toteutti. Mä en ollu varautunu toivomaan mitään, mutta huomasin kyllä, että nää oli kauheen ylösrakentavia. Eli Sankareita, Aurinkoon, vastaavia. Ja kun multa nopeasti kysyttiin, että minkä haluat kuulla, niin hetken päästä siellä ilmoitettiin, että "ja joukkoon tulee kaupunginjohtajan toive: Eppu Normaali, Murheellisten laulujen maa".

Ruokakasseja jaettiin paljon ja ruokaa tarvittiin. Eli perusasioista oli hädässä kysymys. Häätäruoka-apupalvelu toimitti vuoden 20 maaliskuu-kesäkuun aikana melkein 17 500 ruokakassia. Hävikkiterminaali on ollut meillä koko ajan auki ja sieltä ruokakassin on saanut 5 000 vantaalaista joka ainoa viikko.

Vantaa-infon koronalinjalle saapuneita puheluita oli vuoden 20 kevään ja tämän kevään aikana välisenä aikana 138 000. Koivukylään perustettiin avoin kohtaamispaikka. Hakunilassa meillä tällainen jo olikin. Ja kaikkein eniten täältä avoimesta kohtaamispaikasta pyydettiin ruoka-apua. Sama tilanne oli myöskin toimeentulotukimenojen kasvussa, jotka kaiken kaikkiaan kasvoivat 25 %. Perussyy tähän kasvuun oli ennen kaikkea rahan tarvitseminen ruokaan.

Joukkoliikenne käytännössä romahti ennen kaikkea vuonna 20, mutta myöskin 21. Esimerkiksi viime vuonna matkustaminen jäi 40 % alle normaalitason, eli 160 miljoonaa matkaa jäi vuonna 21 tekemättä. Tällähän oli sitten merkittävä vaikutus HSL:n lipputuloihin, mutta onneksi valtio myönsi sille 86 miljoonan euron ylimääräisen tuen.

Kaupunkiympäristö on meillä ehkä se toimiala, jolle vaikutuksia oli vähiten. Sehän oli meillä jo MATTI-järjestelmän käyttöönoton myötä, joka otettiin käyttöön täysimääräisesti vuonna 19, aivan juuri oikealla hetkellä, niin meillä itse asiassa rakennusluvut ja kaikki valvonnat ja muut toimitukset jo virtuaalisesti. Ja sillä sitten jatkettiin, vaikka asiakaspalvelupisteet olivat kaikki kiinni. Pandemia vaikutti kuitenkin toimialaan siten, että erilaisten rakennusmateriaalien saatavuus heikentyi ja nosti myöskin niiden hintoja. Tartuntatautilaki tuo toi meille uusia tehtäviä kaupungineläinlääkärille, joka teki valvontakäyntejä kaiken kaikkiaan 311 kappaletta koronan vuoksi.

Kun niin moni asia suljettiin kaupungissa, moni palvelu suljettiin, kirjastot, liikuntapaikat, vastaavat, niin meillähän jäi tietenkin ihmisiä paljon ilman töitä. Me teimme heti linjauksen, et me emme halua lisätä työttömyyttä emmekä lähde lomauttamaan henkilökuntaamme. Mutta nyt kuitenkin ihmisten täytyi ymmärtää se, että uusiin tehtäviin tulee siirtyä. Vantaan resurssikeskus oli ensimmäinen, joka suurista kaupungeista aloitti työnsä ja siirsi kunnan eri tehtävistä sosiaali- ja terveystoimen avuksi yhteensä 400 ihmistä. Näinpä meillä oli esimerkiksi museon assistentti ulkoiluttamassa vanhuksia. Meillä oli hyvin erilaisissa tehtävissä kuin normaalissa meidän henkilökuntaa.

Täähän ei ihan helppo organisointitehtävä kuitenkaan ollu, kun ihmisiä sijoitettiin paikasta toiseen ja etsittiin uusia töitä ja järjesteltiin kaikkea. Me mietimme, et miten me saamme tähän sellasta byrokraattista ryhtiä ja toimivuutta ja missä on meidän parhaat organisaattorit. Ja todettiin, et kyllä ne löytyy meidän päiväkodin johtajat ja rehtorit. Niitä siirrettiin hoitamaan näitä tehtäviä, he oli ihan mainioita.

Kun vanhuksille annettiin ohjeet, että nyt pitää olla varovainen, mieluiten eristäytyä, mä en tiedä, mitä meidän puistojen lapuissa luki. Mut kun ihmisethän meni puistoihin niin paljon, niin siellä oli myöskin sitte varoitus- ja käyttäytymislappuja. Mutta vanhukset oli kyllä lukeneet sen niin, että siellä luki "varokaa vanhuksia". Siit tuli aika paljon palautetta.

Vantaan kaupunki soitti kaikille yli 80-vuotiaille vantaalaisille eli 3 000 puhelua. Tää kesti paljon kauemmin kuin kuviteltiin, koska ne puhelut oli pitkiä. Niissä käytiin sitä elämäntilannetta lävitse ja moni siinä yksinäisyydessä totesi, et se oli kauheen mukava jutella jonkun ihmisen kanssa. Tosin tuli vastauksia myöskin siitä, että mitä tänne soitat, mähän olen vielä töissä. Jonkun ainoa murhe oli se, että tanssilavat oli nyt kiinni, ei tanssimaan päässyt. Mutta me löydettiin noin 30

ikäihmistä, jotka selkeästi kuuluivat Vantaan palveluitten piiriin, jotka olivat heitteillä.

Kun kaikki palvelut olivat kiinni, niin ihmiset löysi aivan uudella tavalla luonnon. Koronapandemia todella kiihdytti kotimaan luontomatkailun trendiä ja lisäsi Vantaalla esimerkiksi Sipoonkorven kansallispuiston ja Kuusijärven kävijämääriä ihan olennaisesti. Et jos 2018 Kuusijärvellä oli 85 000 kävijää, niin 2020 heitä oli 210 000. Sipoon kansallispuiston kävijämäärä myöskin nousi noin 100 000 – 200 000.

Mä olin erityisen ilahtunut siitä myöskin, et myöskin kirkko, jonka kans meillä on hyvä yhteistyö täällä Vantaalla, niinkun kirkot olivat kiinni, niin esimerkiksi Hakunilan seurakunta, kirkkoherra ja kanttori, alkoivat pitämään hartaushetkiä Sipoonkorvessa. Kerran viikossa he striimasivat Sipoonkorvesta lähetyksen ja aina kauniilta paikalta. Aina eri paikasta ja aina kauniilta paikalta. Ja sitten he lähettivät siitä videotallenteen minulle viestillä "tsemppiä ja siunausta kaupunginjohtajalle". Joka perjantai.

Me nähtiin heti, että korona tulee jättämään syvän jäljen ja pitkän jäljen. Meillä laadittiin jo vuonna 20 ensimmäinen toipumissuunnitelma, mitä tarvii tehdä. Mutta tilannehan ei mennyt ohi vuonna 20. Me teimme toipumissuunnitelman vuosille 20–23 ja käytämme siihen yhteensä 18 miljoonaa euroa. Se koskee ennen kaikkea lapsia ja nuoria. Siinä on noin 30 eri toimenpidettä, mihin myönnettiin lisää resursseja ja auttavia käsiä.

Ehkä muutama yhteenvedon sana myöskin. Lopulta kaikki kriisit on paikallisia. Paikallishallinnon merkitys tässä kriisin hoitamisessa oli aivan erityinen. Se, että sitä hallittiin näin hyvin, niin sanon, että isojen kaupunkien työ oli aivan keskeistä.

Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatio oli tärkeä. Eli pääkaupunkiseudun kolme kaupunkia, Helsinki, Espoo, Vantaa kokoontuvat kerran viikossa. Teimme rajoituspäätökset, palvelujen aukeamispäätökset yhtä aikaa. Kun koronarajoitukset muuttuivat jatkuvasti, niin ihmisillä ainakin oli helpompaa se, että koko pääkaupunkiseudulla meillä oli voimassa samat rajoitukset ja samat aukiolot yhtä aikaa. Et toimenpiteiden samanaikaisuus helpotti ihmisille.

Koko Suomessa koronan hallinnassa onnistuttiin erittäin hyvin. Kuolleiden määrähän ei noussut ollenkaan kansainvälisiin lukuihin. Vaikka, kun katselimme mitä tapahtuu Euroopan maissa kuten Italiassa silloin vuonna 20 keväällä ja varauduimme esimerkiksi jäähalleihin ruumiiden säilytykseen. Tätähän ei onneksi koskaan tarvittu toteuttaa.

Oli hyvä myöskin, et paikallishallinto oli koossa, koska vaikka sosiaali- ja terveystoimi hoiti koronaa, niin kuitenkin kaikki rajoitustoimenpiteet tekivät meidän muut toimialat. Eli kaupunkikulttuuri, kasvatus ja opetus sekä kaupunkiympäristö. Eli tää kokonaisuuden prosessi oli koolla ja sit oli helppo toimia yhteen, kun me istuttiin täällä samassa organisaatiossa. Koko kaupunki antoi resurssitukea ja tämä oli myöskin tärkeä ja säilytti tavalla tai toisella ehkäiseviä tukipalveluita.

Se, mitä pidän erityisesti haasteena ja arvioisin uudelleen nyt, kun tästä päivästä katsoo taaksepäin, niin oliko Uudenmaan sulku kuitenkin mitenkään tarpeellinen.

Varsinkin siihen nähden, kuinka paljon resursseja se tarvitsi. Ministeriöiden tärkeä tehtävä on lainsäädännön tuki ja resurssituki sekä kansainvälinen yhteistyö. Ne ovat vahvoja ja hyviä siinä. Mutta paikallisen toiminnan operatiivinen ohjaus ei ministeriöltä suju. Se kuuluu kuitenkin kaupungille ja kunnille ja siinä tarvittaisiin hyvää yhteistyötä. Kaikki suurimmat ongelmat olivat organisaatioiden välillä, ei organisaatioiden sisällä. Näkemysero ja sellainen tilannetuntemus ehkä kärjistyi lopulta sitten, vaik sitä oli havaittiin koko tämän matkan ajan, mutta se kärjistyi ehkä lopulta sitten vuodenvaihteeseen 21–22, jossa ministeriö totesi, että lasten lähettäminen kouluun on vaarallista. Meillä oli kuitenkin se käsitys, että me osataan hoitaa hyvin kouluissa koronan hallinta. Ja lisäksi me olimme nähneet jo sen, että jos lapsilta kielletään koulu, miten vaikea tilanne se on. Ja päätimme, että pääkaupunkiseudun lapset menevät kouluun. Ja se oli ihan oikea ratkaisu, koska mitään erityistä ei tapahtunut. Korona ei räjähtänyt millään tavalla käsiin.

Toinen asia oli, ministeriö vaati samalla hetkellä tartunnanjäljityksen voimakasta levittämistä ja laajentamista tilanteessa, jossa yksin Vantaalla sairastui vuorokaudessa 1 500 ihmistä, jotka kaikki olivat kontaktoineet vähintään 10 muuta ihmistä. Se oli mahdoton tilanne. Ja silloin linjasimme, että tartunnanjäljitys ajetaan aivan toiseen moodiin ja sitä ei enää tehdä siinä laajuudessa kun aikaisemmin. Se vaan oli mahdotonta ja me tarvitsemme näitä ihmisiä muihin tehtäviin, erityisesti hoitamaan koronasairaita.

Kriittiset tapaukset ja ikäihmiset toki tuli rokotteissa priorisoida. Mutta sen jälkeen pääkaupunki ei saanut keväällä 21 rokotteita edes väestösuhteessa, vaikka ilmaantuvuus oli pahin koko Suomessa silloin. Silloin olisimme apua tarvinneet, mutta sitä apua ei kuitenkaan annettu.

Suomi on kuitenkin hoitanut koronaa hyvin ja yhteiskunta pystyttiin pitämään hyvin toimintakykyisenä. Tämä tehtiin yhdessä. Jokaisella Vantaan kaupungissa työskentelevällä oli oma tärkeä tehtävänsä. Haluan myös lämpimästi kiittää siitä, että saimme vahvan tuen kaupungin luottamusmiehiltä tämän tehtävän hoitamiseen.

Jos nyt katotaan koronatilannetta tänä päivänä täällä Vantaalla, niin tällä hetkellä meillä edelleen sairastuu 102 henkilöä keskimäärin vuorokaudessa. Meidän ilmaantuvuus on 525, 100 000 ihmistä kohden 14 päivässä. Kuolleita Vantaalla on tällä hetkellä 178. Koronaluvut on kuitenkin alkukevästä 22 laskeneet olennaisesti, eli alaspäin on menty. Hieman on sahaamista, mut tärkeää on kuitenkin, että korona ei ole enää niin vaarallinen. Meillä ei ole tällä hetkellä ketään erikoissairaanhoidossa. Myöskin Vantaan sairaaloissa ei ole juurikaan koronapotilaita.

Rokotukset on Vantaalla edenneet koko ajan erittäin hyvin. Ensimmäisen rokotuksen on saanut siis 85 % ja toisen 82. Näyttää, et nämä luvut eivät nouse, eli tämä on se maksimi, mikä on Vantaalla saatavissa. Kolmannen rokotteen on ottanut tällä hetkellä 58 % ja neljännen 4 % vantaalaisista. Tällä hetkellä meillä on käynnissä viidennet rokotukset vakavasti immuunipuutteisille. Ja toteutamme rokotukset ylipäätään sen mukaan, miten THL meille tätä ohjeistusta antaa. Rokotusvalmiutta löytyy ja kykyä siihen, et kyllä hoidamme tämän nopeasti.

Mutta nyt ollaan jo juhannuksen korvilla. Eli pari yötä vielä ja sitten on juhannus ja aika monella alkaa varmaan kesälomat. Katotaan vielä Vantaan kesää.

Tässä on kyllä ensimmäisenä tieto tästä, että meidän toimitilahanke siirtyy valitettavasti. Lehto Group ei kykene toteuttamaan tätä meidän hanketta, eli he ilmoittivat, että he eivät tule tekemään sitä niillä sopimusehdoilla, millä sopimus on tehty. Me emme taas voi poiketa sopimuksista ja toteuttaa sitä huomattavasti kalliimmalla, mikä oli sovittu. Sen takia tämä sopimus katsotaan nyt päättyneeksi. Hankkeelle haetaan uusi toteuttaja mahdollisimman pian.

Vantaan Pride näkyy ja kuuluu jälleen. Pride-viikko järjestetään, vaikka nyt on ollut menossa Pride-kuukausi, niin varsinainen Pride-viikko on 27.6.–3.7. Silloin Vantaan kaupunki jälleen liputtaa kaupungintalon saloilla koko viikon ajan. Ja jaamme tässäkin kuvassa näkyviä Vantaa-kannatus-Pride-lippuja kaupunkilaisille Tikkurilan ja Myyrmäen Vantaa-infoissa niin kauan, kun näitä lippuja löytyy. Ja toki olemme muutenkin näkyvästi mukana kannattamassa tätä meille tärkeää asiaa. Lisäksi kaupungin tapahtumakalenterista löytyvät kaikki Pride-viikon tapahtumat.

Mutta Vantaalla tapahtuu paljon koko kesän. Elikä kehotan kyllä, että käykää kurkkaamassa tota vantaa.fi/kesa-2022-sivustoa. Sinne me ollaan koottu näitä tapahtumia, aktiviteetteja, ja myöskin palveluiden kesäaukioloaikoja.

Eli nyt on aika toivottaa kaikille oikein rentouttavaa kesää. Nautitaan näistä kesäisistä, valoisista päivistä ja toivotaan, että aurinko paistaa todella paljon.

Hyvää kesää kaikille, kiitoksia.